

การดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

ณัฐพล จักรเพชร¹

ชูชาติ พยอม²

ภัสสร เลาสวัสดิ์กุล^{3*}

¹สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

²สาขาวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

³สาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

*อีเมล: sayakorn@gmail.com

วันที่รับบทความ: 9 ธันวาคม 2567 • วันที่แก้ไขบทความ: 16 ธันวาคม 2567 • วันที่ตอบรับบทความ: 23 ธันวาคม 2567

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการค้นคว้าอิสระครั้งนี้เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี 2) เปรียบเทียบการดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยจำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำนวน 291 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่น 0.975 วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาร์้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดีของฟิชเชอร์ ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยจำแนกตามสถานภาพพบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกันและเมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ทักษะชีวิต สถานศึกษา การดำเนินงาน

The Implement of Life Skills Development of the Students in the School under Lopburi Secondary Educational Service Area

Nuttaphon Jakphet¹

Choochart Phayom²

Phatsayakorn Laosawatdikul^{3*}

¹Educational Administration, Faculty of Education, Thepsatri Rajabhat University

²Industrial Education Program, Faculty of Industrial Technology,
Thepsatri Rajabhat University

³Psychology and Guidance Program, Faculty of Education, Thepsatri Rajabhat University

*E-mail: sayakorn@gmail.com

Received: 9 December 2024 • Revised: 16 December 2024 • Accepted: 23 December 2024

Abstract

The purpose of this research were 1) to study the implement of life skills development of the students in the school under Lopburi secondary educational service area 2) to compare the implement of the students in the school under Lopburi secondary educational service area by position and school. The sample group were 291 school administrators and teachers. The tool used as a questionnaire that had the reliability value at 0.975. The statics that were used analyze the data were frequency, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA and Fisher's least significant difference test (L.S.D.).The results of the research were as follow: 1) the overall implement of life skills development of the students in the school under Lopburi secondary educational service area was at high level. 2) the overall comparison of life skills development of the students in the school under Lopburi secondary educational service area was not different while the overall comparison of life skills development of the students in the school under Lopburi secondary educational service area by school was differently related at the statistical significance of 0.5.

Keywords: life skills; school; implement

“การศึกษา” ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) มนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์หรือพัฒนา “คน” ต้องทำเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต นับตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาสู่วัยเด็กวัยรุ่น วัยทำงาน และวัยชราโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงวัยเด็ก และวัยรุ่นเป็นวัยที่จะต้องปลูกฝังและสร้างคุณค่าให้กับตนเองและเห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์ และในขณะเดียวกันก็จะได้รับพัฒนาทักษะชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์การยูนิเซฟประเทศไทย มูลนิธิไรท์ ทู เพลย์, 2560) การพัฒนาและเสริมสร้างทักษะชีวิตเป็นภูมิคุ้มกันชีวิตให้แก่เด็กและเยาวชนในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงและเตรียมพร้อมสำหรับการดำเนินชีวิตในอนาคต จึงเป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะต้องจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยเสริมสร้างทักษะชีวิตให้มากที่สุดทั้งใน 8 สารการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อันได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมนักเรียน (กิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมชมรม/ ชุมนุม) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ และกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณลักษณะตามนโยบายของสถานศึกษา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาและเสริมสร้างทักษะชีวิตได้ทุกองค์ประกอบของทักษะชีวิต (สำนักงานทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565, น. 2) กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลกที่ดี จุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในข้อ 2 ที่มุ่งให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานกล่าวว่า “มีความรู้อันเป็นสากล และมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต” การกำหนดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่หลักสูตรต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนในลักษณะความสามารถไว้ 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (สำนักงานทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565, น. 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ได้ตระหนักถึงการจัดการศึกษา จึงต้องวางแผนและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้มีทักษะและสมรรถนะสูง และ

ปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้บูรณาการกับการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้ทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัยเพียงพอต่อการพัฒนาประเทศในอนาคตการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสถานการณ์โรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ วัฒนธรรมจากกระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี, 2566, น. 2 - 6) โดยมีการส่งเสริม สนับสนุน สถานศึกษาที่มีความพร้อมให้นำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นสมรรถนะไปใช้ตามศักยภาพส่งเสริมความเป็นเลิศของผู้เรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี, 2566, น. 88) สถานศึกษามีแนวทางในการพัฒนาและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ซึ่งนับได้ว่าเป็นทักษะชีวิตที่สำคัญตามเป้าประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงปัญหาและความสำคัญที่เกิดขึ้นจากการขาดทักษะชีวิตของนักเรียนซึ่งอาจจะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของผู้เรียน สถานศึกษาหรือสังคม และเห็นว่าควรศึกษาการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี เพื่อที่จะนำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขนักเรียนซึ่งเป็นอนาคตของชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรีโดยจำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำนวน 25 โรงเรียน จำนวนรวมทั้งสิ้น 1,120 คน แบ่งเป็นผู้บริหาร 59 คน ครูจำนวน 1,061 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูในสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยใช้ตารางของเครจซ์และมอร์แกนที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อน .05

ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 291 คน แบ่งเป็นผู้บริหารจำนวน 29 คน และครูจำนวน 262 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

2.1 แบบสอบถามการดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) จำนวน 2 ข้อประกอบด้วย สถานภาพและขนาดของสถานศึกษา และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย ข้อคำถาม จำนวน 48 ข้อ ซึ่งเป็นลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการค้นคว้าอิสระตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขออนหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

3.2 ขออนหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 291 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 29 คน และครูจำนวน 262 คน

3.3 ขอความร่วมมือจากสถานศึกษาจัดเก็บรวบรวมข้อมูล จัดส่งแบบสอบถามให้กับผู้บริหาร สถานศึกษาและครูให้กับสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี

3.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบหาความสมบูรณ์ ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และการหาค่าร้อยละ (percentage) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์การดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี โดยค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

ขั้นตอนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างการดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี สถานภาพ (เพศ, ตำแหน่ง) โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

ขั้นตอนที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่าง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาในการดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) โดยการทดสอบเอฟ (F-test) ถ้ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (L.S.D.) ของฟิชเชอร์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของ สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

องค์การยูนิเซฟประเทศไทย มูลนิธิไรท์ ทู เพลย์, 2560) ที่ได้กำหนดองค์ประกอบทักษะชีวิตไว้ 4 ด้าน จำแนกได้ดังนี้

1.1 ด้านที่ 1 ทักษะด้านการตระหนักรู้คุณค่าในตนเองและผู้อื่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1) มีการสนับสนุนให้ผู้เรียนมีความภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่นด้วยการแสดงออกอย่างเหมาะสม 2) จัดสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียนกล้าแสดงความสามารถและความดีงามที่ตนเองภาคภูมิใจให้ผู้อื่นรับรู้ได้อย่างสม่ำเสมอ 3) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนยอมรับความแตกต่างระหว่างตนเองและผู้อื่นเป็นประจำ ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยที่ต่ำที่สุด ได้แก่ จัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในทักษะด้านการตระหนักรู้คุณค่าในตนเองและผู้อื่นอย่างเหมาะสม

1.2 ด้านที่ 2 ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์หัดตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการสร้างสรรค์ผลงานอย่างสร้างสรรค์ 2) จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาข้อมูลอย่างถูกต้อง 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนการเลือกรับข้อมูลข่าวสาร สร้างภูมิความรู้ และรู้เท่าทันสื่ออย่างเหมาะสมเป็นประจำ ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยที่ต่ำที่สุด ได้แก่ จัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์หัดตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์อย่างเพียงพอ

1.3 ด้านที่ 3 ทักษะด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1) มีการส่งเสริมและฝึกฝนให้ผู้เรียนเลือกวิธีจัดการความขัดแย้ง ยุติความรุนแรงในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยวิธีการสันติและเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ 2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจสภาวะอารมณ์ของตนเองได้อย่างถูกต้องเป็นประจำ 3) มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวิธีการสร้างความสุขให้กับตนเองและผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม ส่วนค่าเฉลี่ยที่ต่ำที่สุด ได้แก่ จัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีการจัดการกับอารมณ์และความเครียดอย่างเพียงพอ

1.4 ด้านที่ 4 ทักษะด้านการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1) มีจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรม จิตอาสาช่วยเหลือผู้อื่น โดยไม่หวังผลตอบแทนอย่างสม่ำเสมอ 2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกในสิ่งที่ต้องการบนความถูกต้องอย่างต่อเนื่อง 3) จัดสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียนมีการสื่อสารเชิงบวก มีวิธีการสื่อสารทั้งภาษาพูด ภาษากาย ด้วยความสุภาพและเป็นมิตรอย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับ ส่วนค่าเฉลี่ยที่ต่ำที่สุด ได้แก่ จัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นอย่างเพียงพอ

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำแนกตามสถานภาพ (ตำแหน่ง) และขนาดสถานศึกษา

2.1 การดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำแนกตามสถานภาพ (ตำแหน่ง) พบว่า เมื่อพิจารณาในภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 การดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความแตกต่างกันในทุกด้าน ทั้งด้านการตระหนักรู้คุณค่าในตนเองและผู้อื่น ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ด้านทักษะด้านการจัดการอารมณ์และความเครียด ด้านทักษะด้านการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่นพบว่า การดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงใช้การทดสอบรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (L.S.D) ของฟิชเชอร์ มีผลดังนี้

2.2.1 การดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 5 รายคู่ได้แก่ 1) สถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างจากสถานศึกษาขนาดกลาง 2) สถานศึกษาขนาดเล็กแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ 3) สถานศึกษาขนาดกลางแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่ 4) สถานศึกษาขนาดกลางแตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ 5) สถานศึกษาขนาดใหญ่แตกต่างจากสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. การดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำแนกเป็น 4 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยจำแนกรายด้านตามลำดับดังนี้

1.1 ด้านทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้ผู้เรียนมีเหตุผลและมีการนำเสนอที่เป็นไปตามลำดับขั้นตอน สามารถสร้างความเข้าใจแก่ผู้อ่านได้อย่างชัดเจนตามขอบเขตและตัวชี้วัดที่กำหนดในแต่ละระดับชั้น ดังนั้น การอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียนจึงจำเป็นต้องปลูกฝังและพัฒนาให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างต่อเนื่องพร้อม ๆ กับการจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ และหรือการจัดโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ โดยผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ได้ตระหนักถึงความสำคัญของทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยมีการกำหนดกำหนดยุทธศาสตร์และตัวชี้วัดด้านการพัฒนาทักษะชีวิตโดยการกำหนดยุทธศาสตร์นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สอดคล้องกับเป้าหมายและตัวชี้วัดตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2579 โดยกำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดกระบวนการเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น. 111) สอดคล้องพัชรี นาคผง (2562, น. 132) ศึกษาการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับเทคนิค STAD พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีทักษะการคิดวิเคราะห์อยู่ในระดับดี และสูงกว่าเกณฑ์อีกทั้งยัง สอดคล้องกับบุญญรัตน์ กองอรรถ (2562, น. 83) ศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันทักษะชีวิตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดจันทบุรีด้านทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ในตนเองในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านทักษะด้านการจัดการอารมณ์และความเครียดในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับความปลอดภัย และบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกกลุ่มทุกวัยได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐาน มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ตามกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษา ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยจัดทำโครงการในการพัฒนาศักยภาพนักเรียน ให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาชาติ และมาตรฐานสากล ด้วยนวัตกรรมทางการศึกษา เป็นนวัตกรรมในศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้

ทักษะด้านการจัดการอารมณ์และความเครียดมีการดำเนินงานที่เหมาะสม (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี, 2567, น. 81) โดยเป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อ จบการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 5) สอดคล้องกับ งานวิจัยของรณภักดิ์ กตตน์วงศ์ (2557, น. 88) ศึกษาผลการพัฒนาทักษะชีวิตของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางจาก (โกลประเสริฐอุทิศ) สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่าการศึกษาผลการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางจาก (โกลประเสริฐอุทิศ) สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมมีความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตระดับดี และในด้านการจัดการกับอารมณ์และ ความเครียดในภาพรวมอยู่ในระดับดี อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอาทิมนิ แยมเกสร (2564, น. 73) ศึกษาการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่า ด้านการจัดการ อารมณ์และความเครียดมีค่าเฉลี่ย 3.97 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.50 อยู่ในเกณฑ์มาก

1.3 การตระหนักรู้คุณค่าในตนเองและผู้อื่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ตระหนัก ถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะชีวิตด้านการตระหนักรู้คุณค่าในตนเองและผู้อื่น ส่งผลให้ สถานศึกษามีการวางแผนการดำเนินงาน โดยการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการด้านทักษะชีวิตตามที่กำหนดไว้ในกลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริม การจัดการศึกษาให้มีความปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ และให้ความสำคัญแก่ผู้ปฏิบัติงาน อยู่ในสภาพแวดล้อมบรรยากาศที่ดี (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี, 2567, น. 72) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่กำหนดให้ความสามารถ ในการใช้ทักษะชีวิตเป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิต ประจำวันการเรียนรู้ การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการ รู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 7) ซึ่งเป็นสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของธัชมนต์ แพรแก้ว (2559, น. 68) ศึกษาการใช้กิจกรรมกลุ่มใน การพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 กรุงเทพมหานครพบว่า นักเรียนมีการเห็นคุณค่าในตนเองเพิ่มขึ้นอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งยังสอดคล้องกับกชพรรณ สังข์สระสิทธิ์ (2561, น. 61) ศึกษาการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 45

จังหวัดกาญจนบุรีพบว่า จากการศึกษาการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 45 จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิเคราะห์ระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการตระหนักรู้คุณค่าในตนเองและผู้อื่นของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านทักษะด้านการสร้างความสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูตระหนักรู้ในการพัฒนาทักษะด้านการสร้างความสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ให้กิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัย ความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผลการช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทรและสมานฉันท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมินและปรับปรุงการทำงาน เน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 21) ซึ่งส่งผลให้เกิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการตามกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี ในกลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้มีความปลอดภัยจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ โดยจัดทำโครงการส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบและพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี, 2567, น. 72) สอดคล้องกับงานวิจัยของยุพียง ใจกว้าง (2561, น. 49) ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุราษฎร์ธานี 2 จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่าเปรียบเทียบทักษะชีวิตด้านการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่นของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลองพบว่า ก่อนทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม มีทักษะชีวิตด้านการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่นไม่แตกต่างกัน และหลังทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีทักษะชีวิตด้านการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่นเพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของศักดิ์นคร สีหอแก้ว, ปณณวิทย์ ใบกุหลาบ, เอี่ยมพร หลินเจริญ, (2558, น. 29) ศึกษารูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาพบว่า ผลการประเมินทักษะชีวิตของนักเรียน พบว่านักเรียนมีพัฒนาการทักษะชีวิตสูงขึ้น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำแนกตามสถานภาพ (ตำแหน่ง) และขนาดของสถานศึกษา

2.1 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำแนกตามสถานภาพ (ตำแหน่ง) เมื่อพิจารณาในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งอาจเป็นเพราะการดำเนินงานของสถานศึกษานั้น จะมีการกำหนดบทบาทและหน้าที่อย่างชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามแผนปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งระวี เมฆลอย (2560, น. 80) ศึกษาการศึกษบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนระหว่างผู้บริหารและครูไม่แตกต่างกัน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพล วัฒนาชัยมงคล (2565, น. 109) ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาศตวรรษที่ 21 โรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าสถานภาพที่ต่างกันนั้นไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงานในการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญ

2.2 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานของสถานศึกษาในการพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดสถานศึกษาในภาพรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมล คล้ามณี, พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์, มิตภาณี พุ่มกล่อม (2564, น. 64 - 65) ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรีพบว่าการเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 นั่นคือ ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ มีทักษะการปฏิบัติงานมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินงานในสถานศึกษาแต่ละขนาดมีความแตกต่างกัน ทั้งจำนวนบุคลากร งบประมาณ ประสิทธิภาพ และความพร้อมทางด้านทรัพยากรที่แตกต่างกัน ส่งผลให้การดำเนินงานมีความแตกต่างกัน ทำให้การดำเนินงานในด้านการพัฒนาทักษะชีวิตมีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยอาทิตมณี แยมเกษร (2564, น. 78) ได้ศึกษาการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่า จากการสังเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตผู้เรียนในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 แต่ละขนาดสถานศึกษามีการดำเนินงานที่แตกต่างกัน อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อดิถาญจน์ ศรีสังข์ (2564, น. 100) ได้ศึกษาทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีพบว่า ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปได้ว่าขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกันนั้น มีผลการดำเนินงานในการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียนที่แตกต่างกัน เนื่องจากบริบทและความพร้อมของสถานศึกษาส่งผลให้การดำเนินงานมีความแตกต่างกัน โดยอาจเป็นเพราะขนาดสถานศึกษาแต่ละขนาดนั้นมีทรัพยากรที่แตกต่างกันทั้ง จำนวนนักเรียน บุคลากรทางการศึกษา และอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนและความพร้อมของการดำเนินกิจกรรม โดยถึงแม้ว่าจะมีการดำเนินงานด้านทักษะชีวิตเช่นกัน แต่อาจจะมีผลที่แตกต่างกันด้วยข้อจำกัดของทรัพยากร

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการจัดสรรงบประมาณและบุคลากรในการดำเนินงานด้านทักษะชีวิตในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี
3. ควรเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกและออกแบบสอบถามเฉพาะกลุ่ม โดยแยกชุดคำถามสำหรับผู้บริหาร ครู และนักเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความชัดเจน และมีความถูกต้องตรงกับความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กชพรรณ สังข์สระสิทธิ์. (2561). การเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียน
ราชประชานุเคราะห์ 45 จังหวัดกาญจนบุรี. รายงานผลการวิจัย ภาควิชาจิตวิทยาและ
การแนะแนว มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กมล คล้ามณี, พงษ์ศักดิ์ รวมชมรัตน์, และमितภาณี พุ่มกล่อม. (2564). ทักษะการบริหารในศตวรรษ
ที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา กาญจนบุรี. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 7(1), น. 64 - 76.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ณัฐพล วัฒนาชัยมงคล. (2565). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาศตวรรษที่ 21 โรงเรียน
ในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ตาบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. รายงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ธัชมนต์ แพรแก้ว. (2559). การใช้กิจกรรมกลุ่มในการพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 4 กรุงเทพมหานคร.
รายงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัย
นเรศวร.
- บุญญรัตน์ กองอรรถ. (2562). การวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบเชิงยืนยันทักษะชีวิตของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขา
วิชาวิจัย วัดผลและสถิติการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัชรี นาคผง. (2562). การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่
จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับเทคนิค STAD. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ยุพยง ใจกว้าง. (2561). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านการสร้าง
สัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุราษฎร์ธานี 2
จังหวัดสุราษฎร์ธานี. รายงานการค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รณภักดิ์ กตตันวงศ์. (2557). การศึกษาผลการพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 6 โรงเรียนบางจาก (โกลประเสริฐอุทิศ) สำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.

- รุ่งระวี เมฆไธย. (2560). การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3. รายงานการค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ศักดิ์นคร สีทองแก้ว, ปณณวิทย์ ใบกุหลาบ, และเอื้อมพร หลินเจริญ. (2558). รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนา ทักษะชีวิตสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. 9(1), น. 53 - 65.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี. (2566). แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570).
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี. (2567). รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์การยูนิเซฟประเทศไทย มูลนิธิไรท์ ทู เฟลย์. (2560). ทักษะชีวิตที่ครูในศตวรรษที่ 21 การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตแห่งศตวรรษที่ 21. <https://www.unicef.org/thailand/media/966/file/21st%20Century%20Skills%20Education%20Teacher%20Manual.pdf>
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษานักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). กรุงเทพฯ: คู่มือการใช้เครื่องมือประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรไทย (น.ส.พ.ฟ้าเมืองไทย).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2579. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- อดิภาณูจน์ ศรีสังข์. (2564). ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็น ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อาทิตมณี แยมเกษร. (2564).การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.